

Malthe-Sørenssen-utvalget
v/ jan-fredrik.schoyen@kd.dep.no
Kopi: malthe-sorensen-utvalget@kd.dep.no

Dato: 27. februar 2026

Innspill fra Senter for norsk fagspråk i bruk (Norbruk) til Malthe-Sørenssen-utvalget om ivaretagelse av norsk fagspråk

Senter for norsk fagspråk i bruk (Norbruk) takker for invitasjonen fra Malthe-Sørenssen-utvalget om å komme med innspill til utvalgets arbeid. Norbruk har et særlig ansvar for å utvikle og evaluere språkmodeller for norsk fagspråk. Vårt innspill konsentrerer seg derfor om utfordringer knyttet til denne tematikken.

Vi deler Språkrådets bekymring for at KI som ikke er trent på norske fagtekster, kan gi tekster med uklart og upresist fagspråk.¹ Rapporten fra Mimir-prosjektet viste at det er et stort potensiale i å bygge språkmodeller for spesifikke oppgaver gjennom å skreddersy datasett for finjustering.² Videre viste rapporten at opphavsrettslig beskyttet materiale, særlig faglitteratur, bidrar til å forbedre modellens ytelser.

Det er derfor helt avgjørende å avklare det juridiske rundt bruk av opphavsrettslig beskyttet materiale for trening av språkmodeller. Dette gjelder både materiale som er publisert på norske forlag og alle gradsarbeidene fra norske UH-institusjoner som ligger i Nasjonalt vitenarkiv. Det er sannsynlig at mange fagmiljøer vil ha behov for å spesialtilpasse norske språkmodeller til egne fagspråklige behov. Derfor må det relevante treningsmaterialet kunne brukes av forskjellige miljøer og ikke være låst til avtaler om bruk innenfor Nasjonalbibliotekets språkmodellsatsning.

Finjustering av språkmodeller er også avhengig av god evaluering. Evaluering av generative språkmodeller er et stort og aktivt forskningsfelt med mange åpne spørsmål. Det er derfor nødvendig med betydelig forsknings- og utviklingsarbeid på feltet. Her er det viktig å inkludere fagmiljøene som bruker KI slik at evalueringene måler ytelser som er relevante for faktisk bruk.

Vennlig hilsen,
Senterledelsen ved Senter for norsk fagspråk i bruk (Norbruk)
Toril Opsahl (senterleder, UiO),
Hilde Reinertsen (nestleder, UiO),
Dag Haug (UiO),
Guro Fløgstad (USN),
Sverre Stausland Johnsen (UiO),
Frida Marie Gregersen (senterkoordinator, UiO)

¹ <https://malthesorensenutvalget.no/2025/11/18/sprakradet/>

² https://www.nb.no/content/uploads/2024/08/Mimirprosjektet_teknisk-rapport.pdf